

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/482/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512219282
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512219282.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu T a K, spol. s r.o., Moldava nad Bodvou, Budulovská cesta 33/B, IČO: 36 592 081, proti žalovanému Q.. P. Ž., Ž. XX, o zaplatenie 20 136,36 € s prísl., o odvolaní žalovaného proti uzneseniu 13C/8/2013-54 zo 17.6.2013 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) uznesením nepriznal žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov. V odôvodnení uviedol, o. i., že 10.4.2013 žalovaný požiadal o oslobodenie od povinnosti platiť súdne poplatky a svoj návrh odôvodnil tým, že v súčasnosti je zamestnaný ako asistent na Univerzite veterinárneho lekárstva, kde jeho hrubý mesačný príjem je 643,36 €, z tohto príjmu platí splátky viacerých úverov - 190 €,110 €,290 € mesačne, a to poskytnuté na kúpnu cenu nehnuteľnosti, na jej opravu a rekonštrukciu, teda v celkovej mesačnej výške 590 €, teda viac ako je jeho príjem a, že na splácanie týchto úverov mu prispievajú rodičia, pretože manželka je na materskej dovolenke a poberá len prídavky na deti a dávku v materstve 199,60 € mesačne. Ďalej uviedol, že vyzval žalobcu, aby zdokladoval svoje osobné, majetkové a zárodkové pomery a za týmto účelom predložil pravdivo a úplne vyplnené tlačivo, aktuálne potvrdenie o výške príjmu, opísal svoj majetok, nevyhnutné výdavky na živobytie a uviedol osoby, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti a predložil doklad o ich príjme. Pri hodnotení osobných, rodinných a majetkových pomerov žalobcu z predloženého tlačiva zistil, že je v súčasnosti zamestnaný na Univerzite Veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach, že jeho priemerný hrubý príjem je 643,36 € mesačne, čistý príjem 572,59 € mesačne, že spolu s manželkou vlastní v k. ú. obce Ž., a to zastavané plochy a nádvorcia o výmere 273 m², záhrady o výmere 488 m², rodinný dom a garáž, ďalej vlastní motorové vozidlo Škoda Felícia rok výroby 1996, že jeho mesačné výdavky súvisiace s bývaním predstavujú: voda 5,25 €, elektrina 45 €, plyn 84 €, ďalej je to cestovné 150 €, lieky 40 €, stravovanie 400 €, školné 100 €, hypotekárny úver v Tatra banke vo výške 44 900 €, bezúčelový úver vo výške 6 000 €, úver na bývanie vo výške 20 000 €, kontokorentný úver vo výške 660 €, študentská pôžička 4 650 €, kreditná karta 660 € a 2 pôžičky od spoločnosti Cetelem vo výške 1 908,73 €, že manželka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke a jej príjem predstavujú prídavky na deti a rodičovský príspevok vo výške 268,90 € mesačne a, že žalobca má 3 nezaopatrené deti. Vychádzajúc z § 120 ods. 1 a § 138 ods. 1 O. s. p. (ich znenie citoval), v danom prípade mal za to, že žalovaný disponuje finančnými prostriedkami, že - ako uvádza - manželkin príjem pozostáva len z rodičovského príspevku a prídavkov na deti, napriek tejto skutočnosti si manželka v r.2011 (taktiež v tomto období bol príjem jeho manželky rovnaký) zakúpili nehnuteľnosť, na ktorú si následne objednali rekonštrukčné práce v sume 43 136,36 €, čo - podľa neho - nie je zanedbateľná suma, že aj keď žalovaný uvádza, že kúpu nehnuteľnosti, ako aj jej rekonštrukciu hradil z úverov, avšak tieto úvery je potrebné splácať v mesačných splátkach a je toho názoru, že v prípade finančnej situácie, akú uvádza žalovaný, by nebol schopný tieto dlhy splácať a tento návrh nepovažuje za dôvodný, a preto oslobodenie nepriznal.

Proti uzneseniu podal žalovaný včas odvolanie s návrhom, aby odvolaniu bolo vyhovené, uznesenie bolo zmenené, a priznané mu oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu alebo napadnuté

uznesenie bolo zrušené a vrátená vec súdu na ďalšie konanie a uviedol, že odvolanie je podávané z dôvodov obsiahnutých v § 205 ods.2 písm. d),f) O. s. p., teda že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (d) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (f). Poukázal na to, že súd mu nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, a to iba so stručným zdôvodnením, že v danom prípade má za to, že disponuje finančnými prostriedkami. Uviedol ďalej, že s takýmto záverom súdu nemožno súhlasiť, že nevedno, z akých predložených listín alebo akou úvahou dospel k takémuto záveru, že mu predložil nielen potvrdenie o svojom príjme a o príjme svojej manželky, ale taktiež zdokladoval všetky výdavky, ktoré mesačne má, a to nielen s vedením domácnosti a starostlivosťou o 3 nezaopatrené mal. deti, ale najmä so splácaním úverov, ktoré bol nútený čerpať len z dôvodu vyriešenia svojej a svojej rodiny bytovej otázky, že už vôbec nerozumie, ako súd a na základe čoho konštatuje, že ak je schopný splácať úvery, tak je schopný aj zaplatiť súdne poplatky súvisiace s nie ním zapríčineným súdnym konaním, že jeho a manželkin príjem takmer nepokryje ani ich základné životné potreby a potreby ich detí, každomesačne im musia vypomáhať aj ich rodičia, že zdôvodnenie súdu, že disponujú finančnými prostriedkami, nakoľko si v r.2011, ako manželia, zakúpili nehnuteľnosť, je absolútne v rozpore so samotným stavom ich príjmov a finančnou situáciou, pretože práve tento úver a aj všetky ostatné boli nútení čerpať práve na kúpu tejto nehnuteľnosti, na vyriešenie tejto bytovej otázky a na tento účel aj použiť, prostriedkami z týchto úverov nedisponujú, inak by nemohli kúpiť nehnuteľnosť, zaplatiť kúpnu cenu a, že už vôbec nemožno súhlasiť s konštatovaním a odôvodnením súdu, že zakúpili nehnuteľnosť a na túto si objednali rekonštrukčné práce v hodnote 43 136,36 €. Podotkol, že z čoho tak súd usúdil absolútne nevedno, z akých dôkazov vychádzal, keďže práve samotná rekonštrukcia, jej výška, a hodnota, a objednávka je práve predmetom tohto konania vo veci samej, o tejto nielenže súd ešte ani meritórne nerozhodol, avšak už v napadnutom uznesení to sám prejednáva a považuje de facto aj de iure vec, nárok, objednávku, za jemu jasný, v presne určenej výške 43 136,36 €, bez vykonania akýchkoľvek dôkazov, pred právoplatným rozhodnutím vo veci a skončení konania. Zdôraznil, že inštitút možnosti oslobodenia od súdnych poplatkov zabezpečuje ústavné právo prístupu k súdu aj takým občanom, ktorým by zaplatením súdneho došlo k vážnemu zhoršeniu životnej úrovne a spôsobilo až existenčné problémy jeho 5 člennej rodiny (NS SR 1Obo/53/2010), že samotná existencia práva k nehnuteľnosti síce predstavuje majetkovú hodnotu, ktorú možno speňažiť a následne tento výťažok použiť na zaplatenie súdneho poplatku, súd však musí starostlivo zvážiť, kedy možno tento postup spravodlivo žiadať (ÚS ČR IV.ÚS121/11 zo 17.5.2011), že s určitosťou to nie je akceptovateľné, ak ide o nehnuteľnosť, ktorá je užívaná výlučne na jediné bytové potreby jeho rodiny a dokonca na nej viazne záložné právo úverovacou bankou. Poukázal na to, že v rámci posudzovania majetkových pomerov ESLP zdôraznil, že objektívne posúdenie finančnej situácie nemôže byť založené iba na hypotetickej možnosti zaplatiť súdny poplatok, ale musí vychádzať zo skutočností preukázaných v konaní (Rozsudok ESLP vo veci Jedamski a Jedamska proti Poľsku z 26.7.2005 sťažnosť č.73547/01) a, že takou skutočnosťou sú nielen nutné výdaje na živobytie celej rodiny, ale aj splácanie úveru poskytnutého na kúpu nehnuteľnosti v ktorej bývajú, pod hrozbou predčasného skončenia úverového vzťahu a predaja tejto nehnuteľnosti. Tvrdil, že povinnosťou súdu, rozhodujúceho o návrhu účastníka konania podľa § 138 ods. 1 O. s. p. je primárne skúmať objektívnu neschopnosť účastníka zaplatiť súdny poplatok a nie skúmať, na základe akých skutočností táto neschopnosť nastala (NS SR 6Sžo/I 4/2011), v opačnom prípade by mali prístup k súdu len solventní účastníci, čo je neprípustné, že zaplatenie súdneho poplatku čo i len sčasti by vážne ohrozilo živobytie jeho rodiny, preto považuje toto odvolanie za dôvodné, napadnuté uznesenie za nezákonné, navyše čo do dôvodov je aj nepreskúmateľné, dokonca prejednávané a konštatujúce v odôvodnení závery ako keby v rozhodnutí vo veci samej, čo je samo o sebe neprípustné. Žiadal preto podanému odvolaniu vyhovieť a priznať oslobodenie od súdnych poplatkov.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t. j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a uznesenie potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správne, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením, pretože jeho dôvody sú správne, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní.

Z § 138 ods.1 prvá veta O. s. p., z ktorého súd správne vychádzal, vyplýva, že pre posudzovanie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce predovšetkým celkové majetkové a sociálne pomery účastníka, jeho skoršie pomery, jeho majetkové zdroje, ďalej výška súdneho poplatku a povaha nároku a takisto aj posúdenie, či nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, pričom pomery účastníka sa chápu ako spoločensko-ekonomické podmienky, v ktorých žije, jeho zárobkové a majetkové možnosti, počet osôb, ktoré je povinný vyživovať

podľa zák., jeho oprávnené potreby (bývanie, strava, uspokojovanie bežných kultúrnych a iných hmotných potrieb).

Súd postupoval v súlade s uvedenými zásadami súdnej praxe, keď urobil záver, že pomery žalovaného neodôvodňujú, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia možno doplniť, že aj skúmanie skutočností, na základe ktorých poplatník súdneho poplatku tvrdí, že ho nie je schopný zaplatiť je veľmi dôležité.

Žalovaný čerpal úvery, nielen na kúpu nehnuteľnosti - na vyriešenie bytovej otázky, ale aj iné úvery a to i od nebankového subjektu (bezúčelový, kontokorentný, spotrebný), ktoré na uvedený účel zrejme neslúžili.

Okrem toho žalovaný za prostriedky získané z úverov nadobudol ekvivalentné majetkové hodnoty, preto nemožno akceptovať jeho tvrdenie, že zaplatením súdneho by došlo k vážnemu zhoršeniu životnej úrovne a spôsobilo až existenčné problémy jeho 5 člennej rodiny.

Napokon nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov žalovanému nezmarí jeho ústavné právo prístupu k súdu, lebo podaním odporu proti platobnému rozkazu, sa ten zrušil v plnom rozsahu zrušil a súd nariadi pojednávanie (§ 174 ods.2 prvá veta O. s. p.).

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.